

Obsah

O autorech	V
Předmluva	VII
Seznam použitých zkratk	XXXVII
Seznam základní literatury	XXXIX

OBECNÁ ČÁST

Kapitola I. Základy	3
1. Pojem deliktního práva	3
1.1 Vymezení a struktura	3
1.1.1 Vymezení	3
1.2 Struktura deliktního práva a jeho normativní úprava	4
1.2.1 Struktura deliktního práva	4
1.2.1.1 Vymezení působnosti	4
1.2.1.2 Vymezení předpokladů odpovědnosti	4
1.2.1.3 Vymezení následků odpovědnosti	5
1.2.1.4 Struktura deliktněprávní normy	5
1.3 Pojem deliktní odpovědnosti	6
1.4 Závazky z deliktu	7
1.4.1 Delikt a smlouva	7
1.4.2 Teorie odpovědnosti za důvěru	9
2. Klíčové kategorie	9
2.1 Základní orientace	9
2.2 Účel deliktního práva	10
2.2.1 Náprava a prevence	10
2.2.2 Odstrašení	11
2.2.3 Usměrnovací funkce deliktního práva	12
2.2.4 Sankční (trestní) funkce, trestání	12
2.2.5 Ochranná a distribuční funkce	14
2.2.6 Význam kompenzačního a preventivního účelu	14
2.3 Úkoly a metody deliktního práva	15
2.3.1 Struktura základu odpovědnosti (instrumenty a fungování)	15
2.3.2 Klíčové faktory (stěžejní hlediska)	16
2.4 Hodnoty. Předmět ochrany	17
2.4.1 Úvod. Pojem	17
2.4.2 Ochrana života	18
2.4.3 Lidská integrita. Zdraví	19

2.4.4	Svoboda	20
2.4.5	Vlastnictví	21
2.4.6	Osobnostní práva	21
2.4.7	Ostatní absolutní práva	22
2.4.8	Majetková práva (a prostá ekonomická škoda)	22
2.5	Zásady	24
2.5.1	Pojem	24
2.5.2	Zásada svobody a ochrany	24
2.5.3	Princip sebeodpovědnosti	25
2.5.4	Princip solidarity	26
2.5.5	Princip spravedlnosti, zákaz obohacení a jeho vyrovnávání	26
2.5.6	Princip rovnosti	27
2.5.7	Princip proporcionality	28
3.	Historie. Vývoj. Nové české deliktní právo	29
3.1	Římské právo	30
3.2	Deliktní právo v období od glosátorů k doktríně přirozeného práva a prvním moderním kodifikacím	32
3.2.1	Glosátoři	32
3.2.2	Grotius, Thomasius a Christian Wolff	32
3.2.3	Code civil a ABGB	34
3.2.4	Vývoj deliktního práva v Common Law	34
3.3	Vývoj v 19. a 20. století	35
3.4	Nejnovější trendy	37
3.5	Vývoj moderního deliktního práva na území ČR a význam ObčZ	38
3.5.1	Význam ABGB – OZO	38
3.5.2	Socialistické deliktní právo	39
3.5.2.1	Občanský zákoník 1950	39
3.5.2.2	Občanský zákoník 1964	40
3.5.3	Deliktní právo v období přechodu	41
3.5.4	ObčZ a hodnocení nové právní úpravy, její interpretace	43
3.5.4.1	Základní charakteristika. Koncepce a zahraniční vlivy	43
3.5.4.1.1	Rakouský koncept	43
3.5.4.1.2	Vliv BGB	43
3.5.4.1.3	Působnost	44
3.5.4.1.4	Staronové pojetí prevence	44
3.5.4.1.5	Vztah subjektivní a objektivní odpovědnosti	45
3.5.4.2	Zásadní a jiné významné změny	46
3.5.4.2.1	Obecná část deliktního práva – základní ustanovení	46

3.5.4.2.2	Nové pojetí zavinění ve formě nedbalosti.....	47
3.5.4.2.3	Zásady společné odpovědnosti (spoluodpovědnost).....	47
3.5.4.2.4	Skutkové podstaty objektivní odpovědnosti	47
3.5.5	Zvláštnosti.....	48
3.5.5.1	Nedostatky v pojmológii, systematice a terminológii.....	48
3.5.5.2	Převzetí některých překonaných institutů ABGB	48
3.5.6	Kontinuita úpravy a její opouštění	49
3.5.7	Klíčová otázka interpretace	50
4.	Delikttní odpovědnost v odpovědnostním systému (systému právní ochrany).....	51
4.1	Obecně	51
4.2	Druhy a formy mimosmluvní odpovědnosti	52
4.2.1	Pojem.....	52
4.2.2	Subjektivní odpovědnost – odpovědnost za zavinění.....	53
4.2.3	Objektivní odpovědnost (odpovědnost za výsledek).....	54
4.2.4	Působnost objektivní odpovědnosti a její vz tah k odpovědnosti za zavinění	54
4.2.5	Odpovědnost ze „slušnosti“ (ekvity).....	55
4.2.6	Odpovědnost za činnost v souladu s právem	56
4.2.7	Plnění preventivní povinnosti (preventivní odpovědnost)	56
4.2.8	Objektivní odpovědnost.....	56
4.2.8.1	Terminologie a pojem	56
4.2.8.2	Důvody existence, funkce a předpoklady..	60
4.2.8.2.1	Nebezpečnost a její míra.....	60
4.2.8.2.2	Prevence škody	61
4.2.8.2.3	Argumenty ohledně samotné škody	61
4.2.8.2.4	Argumenty ohledně prokázání odpovědnosti	61
4.2.8.2.5	Ekonomické argumenty.....	61
4.2.8.2.6	Argumenty týkající se relevantních zájmů.....	61
	a) Zisk	61
	b) Sdílení rizika a škody	62
4.2.8.2.7	Funkce.....	62
4.2.8.2.8	Obsah, předpoklady objektivní odpovědnosti	63

	a) Pozitivní a negativní předpoklady.....	63
	b) Redundantní předpoklady.....	64
4.2.8.2.9	Druhy objektivní odpovědnosti a liberační důvody	65
	a) Odpovědnost „externího“ povinného.....	65
	b) Úzká objektivní odpovědnost..	65
	c) Rozšířená objektivní odpovědnost	65
	d) Kauzálně presumovaná odpovědnost	65
	e) Význam liberačních důvodů ...	66
4.2.8.2.10	Struktura objektivní odpovědnosti. Kategorizace.....	67
	a) Odpovědnost za škodu způsobenou vadnou věcí.....	67
	b) Nehody v silničním provozu...	67
	c) Jaderné škody	68
	d) Odpovědnost za věci, resp. ve věcech zdroje nebezpečí.....	68
	e) Odpovědnost za zařízení	68
4.2.8.2.11	Závěr	68
4.2.8.2.12	Vztah objektivní odpovědnosti k některým odpovědnostním kategoriím	68
	a) Vztah subjektivní a objektivní odpovědnosti – nejasná hranice mezi nimi	68
	b) Zvyšování standardu péče pronikáním elementů objektivní odpovědnosti.....	69
4.2.8.2.13	Vztah objektivní odpovědnosti k odpovědnosti za třetí	71
4.3	Deliktní odpovědnost a jiné majetkové odpovědnosti.....	71
4.3.1	Věcněprávní nároky	71
4.3.2	Nároky z bezdůvodného obohacení	72
4.3.3	Nároky z deliktu a ze smlouvy.....	73
4.4	Deliktní a trestní odpovědnost	74
4.4.1	Pojem a vývoj.....	74
4.4.2	Trest bez náhrady škody a náhrada škody jako trest.....	75
4.4.3	Rozdíly a společné rysy	76
	4.4.3.1 Rozdílné funkce	76
	4.4.3.2 Společné rysy	76

4.4.4	Nepřípustnost trestání v deliktním právu	77
4.5	Deliktní odpovědnost a pojištění.....	78
4.5.1	Vývoj	79
4.5.2	Význam.....	79
4.5.3	Podstata a vliv na deliktní právo.....	80
4.5.4	Rizika a nevýhody	81
Kapitola II. Předpoklady odpovědnosti.....		82
1. Jednání a událost.....		82
1.1	Jednání	82
1.1.1	Obecně	82
1.1.2	Konání.....	84
1.1.3	Opomenutí (nekonání).....	84
1.1.4	Rozdíl mezi konáním a nekonáním (opomenutím)	85
1.1.5	Důkaz jednání.....	86
1.1.6	Typologie.....	86
1.1.6.1	Zákonná povinnost.....	86
1.1.6.2	Postavení tzv. garantů v případech opomenutí pomoci postihovaných trestním právem	86
1.1.6.3	Úzké životní vztahy.....	86
1.2	Absence lidského jednání.....	87
1.2.1	Samovolné projevy člověka	87
1.2.2	Událost	87
1.2.3	Náhoda	87
1.2.3.1	Pojem a vývoj.....	88
1.2.3.2	Casus mixtus	88
2. Škoda		89
2.1	Pojem. Kategorizace	90
2.1.1	Obecně, škoda, její druhy a formy	90
2.1.2	Škoda způsobilá náhrady (nápravy)	92
2.1.3	Definice škody jako právního pojmu.....	92
2.2	Druhy škody: materiální a imateriální (ideální) škoda	96
2.2.1	Materiální a imateriální (ideální) škoda	96
2.2.1.1	Úvod.....	96
2.2.1.2	Vývoj chápání nemajetkové škody.....	98
2.2.1.3	Vymezení imateriální škody	98
2.2.1.4	Zvláštnosti imateriální škody.....	100
2.2.1.5	Rozlišování materiální a imateriální újmý	101
2.3	Formy (další kategorie) škody	102
2.3.1	Úvod.....	102
2.3.2	Skutečná škoda a ušlý zisk.....	103
2.3.3	Přímá a nepřímá (následná) škoda.....	104
2.3.4	Reálná a tzv. početní škoda.....	105

2.3.5	„Preventivní“ škody.....	106
2.3.6	Další formy škody	106
2.3.6.1	Formy imateriální škody	107
2.3.6.1.1	Narození a vrozená vada jako škoda	107
2.3.6.1.2	Zmaření účelu	107
2.3.6.1.3	Riziko skutečné škody	107
2.3.6.1.4	Smrt a psychické útrapy před ní	108
2.3.6.1.5	Nemajetková neosobní újma ..	108
2.3.6.1.6	Poškození pověsti a soukromí..	108
2.3.6.1.7	Osobní integrita a svoboda	109
2.3.6.1.8	Emoční (psychický) šok	109
2.3.6.1.9	Ztráta blízké osoby	109
2.3.6.2	Různé formy materiální škody.....	109
2.3.6.2.1	Škoda bez negativní změny na věci	109
2.3.6.2.2	Spoléhání a očekávaná ztráta ..	110
2.3.6.2.3	Škoda na věci zvláštní oblíbenosti ..	110
2.3.6.3	Formy na pomezí škody materiální a imateriální (viz 2.2.1.5).....	110
2.3.6.3.1	Ztráta užívání.....	110
2.3.6.3.2	Ztráta výdělečné schopnosti ...	111
2.3.6.3.3	Ztráta dovolené.....	111
2.3.6.3.4	Škoda na neopravitelné věci ...	111
2.3.6.3.5	Zmařené náklady	112
2.4	Vyjádření škody v penězích. Ocenění	112
2.4.1	Ocenění majetkové škody	112
2.4.1.1	Abstraktní či konkrétní ocenění	112
2.4.1.2	Objektivní ocenění (hodnota) škody	113
2.4.1.3	Subjektivní ocenění (hodnota) škody.....	113
2.4.1.4	Ocenění hodnoty ztráty postavení.....	113
2.4.1.5	Standardizace	114
2.4.2	Ocenění zvláštních druhů škod.....	114
2.4.2.1	Obecná hodnota a cena zvláštní oblíbenosti.....	114
2.4.2.2	Peněžité ocenění nemajetkových škod	114
2.4.2.2.1	Základ	114
2.5	Prostá ekonomická škoda.....	115
2.5.1	Definice a přehled řešení	115
2.5.1.1	Pojem.....	115
2.5.1.2	Příklady.....	116
2.5.1.3	Řešení v науce.....	117
2.5.1.4	Přístup soudů.....	118
2.5.1.5	Jádro problému a přístup k jeho řešení... ..	119

2.5.2	Řešení jednotlivých kategorií prosté ekonomické škody	119
2.5.2.1	Škody třetích osob	119
2.5.2.2	Případy vedení sítí	120
2.5.2.3	Věcné a majetkové škody	120
2.5.2.4	Rada a informace	120
2.5.2.5	Závěti	120
2.5.3	Argumenty proti uznání prosté ekonomické škody	121
2.5.3.1	Bezbřehost (neohraničitelnost) povinností k náhradě	121
2.5.3.2	Ohrožené zájmy (práva)	121
2.5.3.3	Hodnocení těchto argumentů	121
2.6	Pojem škody v české právní úpravě	121
2.6.1	Pojem škody	121
2.6.2	Další pojem škody	122
2.6.3	Nahraditelná škoda	123
2.6.4	Preventivní náklady	123
2.6.5	Pojem nemajetkové škody	124
2.6.6	Odškodnitelná imateriální škoda	124
3.	Kauzalita a přičítání	125
3.1	Příčina a přičinnost	125
3.2	Teorie přičinnosti	126
3.2.1	Základy pojmu	126
3.2.2	Doktrína „conditio sine qua non“ (tzv. teorie podmínky) a její meze	127
3.2.3	Adekvátnost příčinné souvislosti	127
3.2.4	Příčinnost jako právní kategorie	128
3.2.5	Terminologické problémy	128
3.2.6	Právní úprava kauzality a její chápání v právních řádech Anglie, Francie a Německa	129
3.2.6.1	Anglie	129
3.2.6.2	Francie	130
3.2.6.3	Německo	130
3.2.7	Shrnutí základů	130
3.3	Faktická kauzalita	132
3.3.1	Význam conditio sine qua non	132
3.3.2	Fungování csqn	132
3.4	Příčinnost jako základ odpovědnosti	133
3.4.1	Základy	133
3.4.2	Kauzalita, která odůvodňuje odpovědnost a kauzalita, která odpovědnost naplňuje	134
3.4.3	Kauzalita při opomenutí	134
3.4.4	Psychická kauzalita (psychologické vlivy)	135
3.4.5	Přerušování příčinné souvislosti	135

3.4.6	Výjimky z maximy csqn a jejich důvody	136
3.5	Více jednajících.....	136
3.5.1	Alternativní kauzalita.....	137
3.5.2	Kumulativní kauzalita (konkurující příčinnost) ...	138
3.5.3	Potenciální (oředstižná) kauzalita.....	140
3.5.4	Hypotetická kauzalita	140
3.6	Právní kauzalita neboli přičítání.....	140
3.6.1	Obecně	140
3.6.2	Vymezení příčinnosti. Omezující faktory a nástroje přičítání.....	141
3.6.2.1	Základní problém a úloha přičítání	141
3.6.2.2	Neúnosné následky používání csqn.....	142
3.6.2.3	Jednotlivé omezující faktory.....	143
3.6.2.3.1	Předvídatelnost	143
3.6.2.3.2	Význam chráněných zájmů a důvod odpovědnosti	144
3.6.2.3.3	Rozsah běžných životních rizik.....	144
3.6.2.3.4	Ochranný účel normy, která byla porušena	144
3.6.2.3.5	Ingerence třetího.....	144
3.6.2.3.6	Doktrína adekvátnosti.....	145
3.6.2.4	Hlediska přičítání.....	146
3.6.2.5	Maximální částky náhrady škod	147
3.6.2.6	Přičítání jako odůvodnění odpovědnosti..	147
3.7	Kauzalita – české řešení.....	148
4.	Protiprávnost a zavinění	148
4.1	Protiprávnost	149
4.1.1	Definice a funkce.....	149
4.1.2	Historie a základní teorie	150
4.1.3	Právní základ, resp. pramen protiprávnosti.....	150
4.1.4	Protiprávnost jednání a protiprávnost následku ...	150
4.1.5	Význam v současnosti	152
4.1.6	Zjišťování protiprávnosti	153
4.1.6.1	Úvod.....	153
4.1.6.2	Konkrétní přístup	153
4.1.6.3	Význam chráněných zájmů (subjektivních práv)	155
4.1.6.4	Standardy (požadavky) jednání.....	155
4.1.7	Změna funkce	156
4.2	Deliktní způsobilost	157
4.2.1	Pojem.....	157
4.2.2	Věk	157
4.2.3	Osoby trpící duševní poruchou	158
4.2.4	Výjimečná způsobilost nesvéprávných osob	158

4.2.5	Odpovědnost za nesvéprávné osoby	158
4.2.6	Zavinění bez deliktní způsobilosti?	158
4.3	Zavinění	159
4.3.1	Pojem	159
4.3.1.1	Obecně	159
4.3.1.2	Funkcionální znaky nedbalosti	160
4.3.2	Tradiční kategorie	160
4.3.2.1	Formy nedbalosti – subjektivní hledisko	160
4.3.2.2	Hrubá nedbalost	161
4.3.2.3	Lehká nedbalost	161
4.3.2.4	Objektivní hledisko	162
4.3.3	Převládající objektivní hledisko	163
4.3.3.1	Přehled	163
4.3.3.2	Argumenty pro objektivní hledisko nedbalosti	163
4.3.3.3	Argumenty ve prospěch subjektivního hlediska	165
4.3.3.4	Hledisko objektivně žádoucího a subjektivně možného	166
4.3.3.5	Vlastní stanovisko	167
4.3.4	Hodnocení jednání z hlediska nedbalosti	168
4.3.4.1	Úvod	168
4.3.4.2	Předvídatelnost	168
4.3.4.3	Neadekvátní reakce v nebezpečné situaci	168
4.3.4.4	Soulad či nesoulad s právem, technickými či etickými normami	168
4.3.4.5	Osobní vztah mezi škůdcem a poškozeným	168
4.3.4.6	Formy, druhy a míra zavinění	169
4.3.4.7	Nedbalost a její součásti (prvky)	169
4.3.4.8	Čtyři aspekty (faktory) nedbalosti (nedbalostního jednání)	170
4.3.5	Zavinění a omyl	170
4.3.5.1	Nedbalost a omyl	170
4.3.5.2	Úmysl a omyl	170
4.3.6	Úmysl	171
4.4	Povinnost péče	171
4.4.1	Pojem	171
4.4.2	Vývoj a význam	172
4.4.3	Míra povinnosti péče	173
4.4.4	Osobní předpoklady	173
4.4.5	Objektivní měřítko péče, resp. povinnosti péče ...	174
4.4.5.1	Podstata	174

4.4.5.2	Význam individuálních faktorů	175
4.4.5.3	Znalost práva (právní vědomí)	175
4.4.5.4	Subjektivní nepéče podle rakouského práva.....	175
4.4.5.5	Domněnka subjektivních schopností.....	176
4.4.5.6	Péče a nedbalost podle ABGB.....	176
4.5	Nové pojetí – koexistence protiprávnosti a zavinění.....	177
4.5.1	Úvod.....	177
4.5.2	Překonaný spor	177
4.5.3	Protiprávnost a povinnost péče.....	177
4.5.4	Nové pojetí zavinění.....	178
4.5.5	Dvě stránky péče jako pojičko protiprávnosti a zavinění.....	178
4.5.6	Měřítko (standard) povinnosti péče	179
4.5.7	Dvě funkce protiprávnosti.....	180
Kapitola III. Subjekty odpovědnosti		182
1. Osobní odpovědnost a organizační odpovědnost		182
1.1	Osobní odpovědnost obecně	182
1.2	Odpovědnost právnických osob – organizací.....	183
1.3	Odpovědnost za škody způsobené pomocníky	183
1.4	Odpovědnost za osoby deliktně neodpovědné	184
1.5	Pluralita škůdců	184
2. Odpovědnost za třetí osobu		184
2.1	Pojem.....	185
2.2	Nezletilí	187
2.2.1	Obecně	187
2.2.2	Výjimečná odpovědnost nezletilých (odpovědnost ze slušnosti, in equity) a další problémy	188
2.2.3	Odpovědnost rodičů, resp. osob povinných dohledem.....	189
2.3	Nesvéprávní a výjimečné případy svéprávných	190
2.4	Zaměstnanci.....	191
2.4.1	Odpovědnost zaměstnavatele.....	191
2.4.2	Odpovědnost zaměstnance	192
2.5	Nezávislí smluvní partneři jako pomocníci.....	193
2.6	Úředníci	193
2.7	Odpovědnost za třetí v českém právním řádu.....	194
2.7.1	Nezletilí.....	194
2.7.2	Pomocníci	196
2.7.3	Nezávislý smluvní partner	199
2.7.4	Odpovědnost úředních osob	200
3. Spoluodpovědnost (pluralita škůdců).....		200
3.1	Pojem.....	200

3.2	Spoluškůdcovství	201
3.2.1	Obecně	201
3.2.2	Spoluškůdcovství (a paralelní škůdci)	201
3.3	Účastenství a alternativní účast	202
3.3.1	Návod	202
3.3.2	Pomoc	202
3.3.3	Alternativní účast (škůdcovství)	202
3.3.4	Odpovědnost alternativního škůdce v silniční dopravě	203
3.4	Solidární a proporcionální spoluodpovědnost	204
3.4.1	Obecně	204
3.4.2	Základy solidární odpovědnosti	205
3.4.3	Podstata proporcionální odpovědnosti	205
3.4.4	Interní vztahy mezi spoluodpovědnými. Regres ...	206
3.5	České právo delikttní odpovědnosti několika (plurality) škůdců	206
3.5.1	Předmět a účel úpravy v § 2915 ObčZ	206
3.5.1.1	Obecný úvod	206
3.5.1.2	Skutková podstata § 2915 ObčZ	208
3.5.2	Solidární odpovědnost a výjimky z ní	208
3.5.2.1	Význam	208
3.5.2.2	Omezení jiným zákonem	209
3.5.2.3	Rozlišování mezi společným jednáním více škůdců a samostatným jednáním více osob	209
3.5.2.4	Stanovení proporcionální odpovědnosti na základě alternativní kauzality, případně jiných kauzálních metod	209
3.5.2.5	Povinné použití solidární odpovědnosti ..	210
3.5.3	Proporcionální odpovědnost	211
3.5.3.1	Slabiny solidární odpovědnosti	211
3.5.3.2	Důvody pro výjimku ve formě proporcionální odpovědnosti	212
3.5.3.3	Otázka pravděpodobnosti	213
4.	Spoluodpovědnost poškozeného	213
4.1	Pojem	214
4.2	Relevantní doktríny	214
4.2.1	Rovné zacházení	214
4.2.2	Doktrína diferenciacce	215
4.2.3	Současný stav	216
4.3	Předpoklady spoluodpovědnosti poškozeného	216
4.3.1	Obecně	216
4.3.2	Příčinná souvislost. Přičítání	216
4.3.3	Jednání, resp. předpoklady subjektivní odpovědnosti	217

4.3.4	Deliktní způsobilost	217
4.3.5	Zanedbání povinnosti péče	218
4.3.6	Zvlášť nebezpečná činnost poškozeného	218
4.4	Specifické problémy	219
4.4.1	Jednání na vlastní nebezpečí	219
4.4.1.1	Svolení poškozeného	220
4.4.2	Sportovní úrazy	220
4.4.3	Případy zachránců (samaritánů)	221
4.4.4	Případy jízdy v automobilu se špatným technickým stavem nebo osoby podnapilé	221
4.4.5	Ignorování výstrah	221
4.4.6	Preventivní povinnosti poškozeného (povinnost k odvrácení nebo zmírnění škody)	221
4.4.7	Další případy	222
4.4.7.1	Léčebná péče	222
4.4.7.2	Pracovněprávní otázky	222
4.4.7.3	Rodinněprávní problémy	222
4.4.7.4	Poškozené věci (zejména automobil)	222
4.4.7.5	Povinnost investovat vlastní prostředky ..	222
4.4.7.6	Provokace	222
4.4.8	Ochranný účel normy	222
4.4.9	Význam úmyslu při posuzování spoluodpovědnosti poškozeného	223
4.4.10	Povinnost starat se o svůj vlastní zájem	223
4.4.11	Spoluodpovědnost deliktně neodpovědných (nezpůsobilých) osob	224
4.5	Kritéria hodnocení	224
4.6	Právní následky spoluodpovědnosti poškozeného	225
4.6.1	Východiska spoluodpovědnosti poškozeného	226
4.6.1.1	Zanedbání povinnosti péče o vlastní hodnoty	226
4.6.1.2	Adekvátnost a účel právní normy	227
4.6.2	Předpoklady účasti poškozeného na vzniku škody	227
4.6.2.1	Metoda	227
4.6.2.2	Účast poškozeného na vzniku škody	227
4.6.2.3	Jednání poškozeného	228
4.6.3	Příčinná souvislost	228
4.6.3.1	Conditio sine qua non	228
4.6.4	Význam deliktní způsobilosti poškozeného	229
4.6.5	Spoluodpovědnost poškozeného v režimu subjektivní odpovědnosti	230
4.6.5.1	Význam protiprávnosti – závažnost porušené normy	230
4.6.5.2	Míra zavinění	230

4.6.5.3	Pravděpodobnost vzniku škody.....	231
4.6.5.4	Nemožnost přičítání škody poškozenému	231
4.6.5.5	Porušení oznamovací povinnosti škůdcem	231
4.6.5.6	Oprávněně nebezpečné jednání poškozeného.....	231
4.6.6	Spoluodpovědnost poškozeného v režimu objektivní odpovědnosti.....	232
4.6.7	Spoluodpovědnost škůdce v režimu subjektivní a objektivní odpovědnosti.....	232
4.6.8	Související otázky.....	233
4.6.8.1	Dokazování.....	233
4.6.8.2	Spoluodpovědnost v případě jednání pomocníků	233
4.7	Spoluodpovědnost poškozeného v českém právu	233
4.7.1	Úvod. Dosavadní vývoj.....	233
4.7.2	Význam současné úpravy, pojetí zavinění a význam systematického výkladu.....	234
Kapitola IV. Prevence.....		236
1.	Prevence jako funkce deliktního práva a druh odpovědnosti.....	236
1.1	Paradigma prevence. Význam usměrňování a odstrašení ...	236
1.2	Prevence. Standard chování a povinnost péče	237
1.3	Význam a postavení prevence v deliktním právu.....	239
2.	Prevence v úzkém specifickém smyslu jako druh deliktní odpovědnosti.....	240
2.1	Základy.....	240
2.2	Obsah prevenční (též preventivní) povinnosti.....	240
2.3	Prevenční (preventivní) odpovědnost.....	241
2.3.1	Protiprávnost a zavinění.....	241
2.3.2	Škoda.....	241
2.3.3	Přičítání	241
2.3.4	Sankce.....	242
3.	Právní úprava prevence a její vývoj.....	242
3.1	Obecná prevence	242
3.2	Preventivní odpovědnost	243
3.2.1	Úvod.....	243
3.2.2	PETL.....	243
3.2.3	Rakouský návrh reformy deliktního práva	243
3.3	Vývoj v České republice a současná právní úprava	244
3.3.1	Prevence v ObčZ 1964	244
3.3.2	Vývoj prevenční odpovědnosti.....	245

3.3.3	Význam preventivní odpovědnosti v českém občanském právu	246
3.3.4	Úprava prevence v občanském zákoníku	246
3.3.4.1	Úvod.....	246
3.3.4.2	Obecná prevence	247
3.3.4.3	Preventivní odpovědnost	248
3.3.5	Odpovědnost za náhodu	248
3.3.6	Svépomocná obranná jednání (výjimky z protiprávnosti, resp. její ospravedlnění).....	249
3.3.6.1	Pojem.....	249
3.3.6.2	Nutná obrana.....	250
3.3.6.2.1	Útok a jeho protiprávnost	250
3.3.6.2.2	Chráněné statky	251
3.3.6.2.3	Obrana, její přiměřenost a meze	251
3.3.6.2.4	Situace nutné obrany vyvolaná „obětí“	252
3.3.6.2.5	Obrana proti nikoliv protiprávnímu útoku	253
3.3.6.2.6	Samaritán jako obránce.....	253
3.3.6.2.7	Exces.....	254
3.3.6.3	Krajní nouze.....	254
3.3.6.3.1	Obecně	254
3.3.6.3.2	Různé přístupy k problematice krajní nouze ...	254
3.3.6.3.3	Skutková podstata jednání v krajní nouzi. Předpoklady ...	255
a)	Hrozící nebezpečí.....	255
b)	Naléhavost, subsidiarita.....	255
c)	Proporcionalita.....	256
3.3.6.3.4	Krajní nouze vyvolaná jednajícím	256
3.3.6.3.5	Následky.....	257
3.3.6.3.6	Exces.....	257
3.3.6.4	Svépomoc v úzkém smyslu	257
3.3.6.4.1	Pojem	257
3.3.6.4.2	Význam a vztah k nutné obraně a krajní nouzi	258
3.3.6.4.3	Legalita svépomoci	259
3.3.6.4.4	Následky nepřípustné svépomoci	260
3.3.6.5	Jednatelství bez příkazu.....	260
3.3.6.6	Sebeobětování	261
3.3.6.7	Jednání na vlastní nebezpečí.....	261

Kapitola V. Následky odpovědnosti	262
1. Právo náhrady škody a delikt ní právo	262
1.1 Pojem	262
1.2 Funkce práva náhrady škody	264
1.2.1 Úvod a přehled	264
1.2.1.1 Úvod	264
1.2.1.2 Přehled řešení stěžejních otázek	265
1.2.1.2.1 Význam funkce nápravy	265
1.2.1.2.2 Relevance zavinění pro rozsah náhrady	265
1.2.1.2.3 Problematika nástupnictví v nároku	265
1.2.2 Jednotlivé funkce	265
1.2.2.1 Funkce nápravy	265
1.2.2.2 Funkce uznání	266
1.2.2.3 Odstrašení	266
1.2.2.4 Trestání	266
2. Druhy nápravy	267
3. Plná nebo omezená náhrada. Rozsah náhrady	268
3.1 Pojem	269
3.2 Paušální náhrada	269
3.3 Vztah odpovědnosti k náhradě. Další faktory	270
4. Způsob náhrady	272
4.1 Naturální náhrada	272
4.2 Naturální restituce ve formě odstranění následků, negatorní nárok a reivindikace	274
4.3 Pořadí způsobů náhrady	274
4.4 Kritérium způsobilosti (možnosti)	275
4.5 Nedostatečnost	275
4.6 Oprava či náhrada	275
4.6.1 Problém „nové za staré“	276
4.7 Ztráta požitku jako škoda a její náhrada	277
4.8 Nároky v případě úmrtí	277
4.9 Volba poškozeným, resp. škůdcem	277
4.10 Renta nebo jednorázové odškodnění	277
5. Vyrovnání výhod	278
5.1 Úvod	279
5.2 Pojem výhody	279
5.3 Kvalifikace započitatelné výhody – metoda a kritéria	280
5.4 Řešení	280
6. Regres	281
6.1 Regres jako vyrovnání mezi škůdci (dlužníky)	281
6.2 Právní základ a povaha regresního nároku	281
6.3 Zásadní pravidlo a výjimky z něho	282

6.3.1	Pravidlo vyrovnání podle podílu na způsobení škody ..	282
6.3.2	Výjimky z pravidla.....	282
7.	Úprava náhrady škody v ObčZ.....	283
7.1	Náhrada škody	283
7.1.1	Úvod.....	283
7.1.2	Nahraditelná škoda	283
7.1.3	Způsob náhrady škody	284
7.1.4	Rozsah náhrady škody.....	285
7.1.5	Stanovení rozsahu škody.....	286
	7.1.5.1 Skutečná škoda	286
	7.1.5.2 Přístupy k náhradě „staré za nové“	287
	7.1.5.3 Ušlý zisk	288
	7.1.5.4 Cena zvláštní obliby	288
7.1.6	Vyrovnání výhody	289
7.1.7	Snížení náhrady.....	290
7.1.8	Modifikace povinnosti k náhradě.....	292
7.2	Náhrada nemajetkové škody.....	292
7.2.1	Základní ustanovení.....	292
7.2.2	Rozsah a způsob náhrady.....	293
7.2.3	Generální klauzule.....	294
7.3	Odškodnění škody na zdraví	294
7.3.1	Imateriální škoda při ublížení na zdraví	295
	7.3.1.1 Nárok.....	295
	7.3.1.2 Výše náhrady	296
	7.3.1.3 Nároky při usmrcení nebo zvlášť závažném ublížení	298
7.3.2	Majetková škoda vzniklá při škodě na zdraví.....	299
	7.3.2.1 Náklady spojené s péčí o zdraví.....	299
	7.3.2.2 Peněžité dávky	300
	7.3.2.2.1 Náhrada po dobu pracovní neschopnosti.....	301
	7.3.2.2.2 Náhrada po skončení pracovní neschopnosti.....	301
	7.3.2.2.3 Náhrada za výživu a pomoc při usmrcení	302
	7.3.2.3 Odbytné.....	303

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Kapitola VI. Obecné otázky deliktní odpovědnosti

v občanském zákoníku..... 307

1. Charakter právní úpravy. Skutková podstata..... 307

1.1 Pojem skutkové podstaty a její znaky..... 307

1.1.1 Skutková podstata .....

1.1.2 Znaky skutkové podstaty..... 308

1.2 Povaha a míra flexibility deliktního práva v ObčZ .....

1.3	Význam nových obecných klauzulí.....	310
1.3.1	Nové obecné skutkové podstaty	310
1.3.2	Vztah obecných klauzulí (skutkových podstat) v první a druhé větě § 2910 ObčZ	311
1.3.2.1	Obecně	311
1.3.2.2	Důkazní břemeno podle § 2910 věta první ObčZ.....	311
1.3.2.3	Důkazní břemeno podle druhé větě § 2910 ObčZ.....	311
2.	Subjektivní a objektivní odpovědnost v ObčZ	312
2.1	Obecně	312
2.2	Identifikace skutkových podstat – základní společný problém	313
3.	Nové chápání protiprávnosti, protiprávnost a zavinění?	316
3.1	Protiprávnost	316
3.1.1	Protiprávnost v evropském kontextu	316
3.1.2	Funkce protiprávnosti	317
3.1.3	Pojetí protiprávnosti v ObčZ	318
3.2	Nedbalost a povinnost péče	319
3.2.1	Obecně	319
3.2.2	Osoba průměrných vlastností	320
3.2.3	Objektivní měřítko – důvodné očekávání.....	320
3.2.4	Subjektivizace objektivního měřítka.....	321
3.3	Převrácení důkazního břemene.....	321
4.	Nové právní instituty: prostá ekonomická škoda a ochranná norma	322
4.1	Prostá ekonomická škoda.....	322
4.1.1	Obecné problémy	322
4.1.2	Historický přehled.....	322
4.1.3	Otázka předvídatelnosti	323
4.1.4	Vlastní stanovisko	324
4.1.4.1	Míra účasti škůdce.....	324
4.1.4.2	Míra nebezpečnosti prostředí.....	324
4.1.4.3	Míra účasti poškozeného	324
4.1.4.4	Intenzita vztahu mezi škůdcem a poškozeným.....	325
4.2	Ochranná norma	325
5.	Interpretace recipovaných pravidel	326
5.1	Obecný úvod	326
5.2	Metoda výkladu recipovaných pravidel.....	327
5.3	Text a jeho odlišnosti: originál a česká recepce	328
5.4	Slovní či teleologický výklad v případě českého znění transplantátu	328
5.5	Text zákona a soft law	328
5.6	České právní prostředí a implantát (trasplantát)	328

Kapitola VII. Odpovědnost za zaviněné porušení (subjektivní odpovědnosti)	329
1. Odpovědnost za škodu způsobenou úmyslným nemravným jednáním	329
1.1 Účel a funkce	329
1.2 Předpoklady odpovědnosti obecně	330
1.2.1 Dobré mravy a jejich porušení	330
1.2.2 Úmysl	331
1.3 Typologie úmyslného protiprávního jednání	332
1.3.1 Podvod	332
1.3.2 Spolčení ke škodě třetího	332
1.3.3 Ohrožení věřitele	333
1.3.4 Zásahy do právního postavení	333
1.3.5 Svádění (podněcování) k porušení smlouvy	333
1.3.6 Problematika spolkového práva: neoprávněné vyloučení, nepřijetí apod.	333
1.3.7 Zneužití dominantního postavení	333
1.3.8 Nepřiměřené opatření v kolektivním pracovním právu	333
1.3.9 Porušení základních lidských práv	334
1.3.10 Ohrožení existence	334
1.4 Tradice v českém, resp. československém právu a ObčZ	334
1.5 Dvě skutkové podstaty a předpoklady odpovědnosti v ObčZ	336
1.5.1 Obecný úvod	336
1.5.2 Úmyslné jednání proti dobrým mravům	337
1.5.2.1 Předpoklady odpovědnosti	337
1.5.2.1.1 Škoda z úmyslného nemravného jednání	337
1.5.2.2 Jednání porušující dobré mravy	337
1.5.2.3 Kauzální nexus, přičitatelnost	338
1.5.3 Šikana	338
2. Odpovědnost za porušení absolutních práv	339
2.1 Význam ochrany	339
2.2 Závadné jednání	340
2.3 Předmět ochrany – absolutní práva	342
2.3.1 Vlastnictví	342
2.3.2 Výrobní škody	344
2.3.3 Práva užívání jako omezená absolutní věcná práva	345
2.3.4 Držba	345
2.3.5 Pohledávky a doménová jména (domény)	346
2.3.6 Nehmotné právní statky	346
2.3.7 Majetek	346
2.3.8 Ochrana života	347

Kapitola VIII. Odpovědnost za výsledek	369
1. Odpovědnost za škodu způsobenou nebezpečným druhem činnosti	369
1.1 Obecně	369
1.2 Škoda z provozní činnosti	370
1.2.1 Charakter odpovědnosti	370
1.2.2 Provozní činnost.....	370
1.2.3 Příčina	372
1.3 Škoda způsobená provozem zvláště nebezpečným.....	372
1.3.1 Charakter odpovědnosti	373
1.3.2 Definice provozu zvláště nebezpečného	373
1.3.3 Příčina	374
1.3.4 Liberační důvody.....	375
2. Odpovědnost za věci a zvířata	376
2.1 Odpovědnost za věci	376
2.1.1 Obecný úvod	376
2.1.2 Věc jako zdroj nebezpečí	377
2.1.3 Dvě speciální skutkové podstaty.....	378
2.1.3.1 Nebezpečí věci samé (§ 2937 odst. 1)	379
2.1.3.2 Věc v pohybu (§ 2937 odst. 2)	380
2.1.3.2.1 Význam odpovědnosti a její charakteristika.....	380
2.1.3.2.2 Předpoklady odpovědnosti – jedna příčina a dvojí původ vzniku škody.....	381
2.1.3.2.3 Odpovědná osoba	382
2.1.3.2.4 Škoda a důkazní břemeno	382
2.1.4 Škoda způsobená budovou	382
2.1.4.1 Podstata a účel	382
2.1.4.2 Předpoklady odpovědnosti	383
2.1.4.3 Kauzalita a přičítání	383
2.2 Odpovědnost za škodu na nemovitosti.....	384
2.3 Odpovědnost za škodu způsobenou zvířetem	384
2.3.1 Účel a povaha odpovědnosti.....	384
2.3.2 Obecná striktní odpovědnost.....	385
2.3.2.1 Působnost.....	385
2.3.2.2 Psychologický tlak	386
2.3.2.3 Odpočívající zvíře	387
2.3.2.4 Protiprávnost	387
2.3.3 Subjektivní odpovědnost	387
2.3.3.1 Obecně	387
2.3.3.2 Domácí a užitkové zvíře	387
2.3.3.3 Protiprávnost – porušení povinnosti péče vlastníka	388
2.3.3.4 Povinnost ke zvířatům na pastvách a stájích..	389

	2.3.3.5 Zvířata v silniční dopravě.....	389
	2.3.3.6 Hlídací psi.....	389
3.	Odpovědnost za škodu způsobenou dopravními prostředky.....	389
3.1	Význam odpovědnosti za nehody.....	389
3.2	Základní pojmy	390
3.2.1	Dopravní prostředky, hromadné dopravní prostředky	390
3.2.2	Provoz a jeho vlastnosti.....	391
3.2.2.1	Vlastnosti provozu.....	391
3.2.3	Nebezpečí provozu a odpovědnost za škodu.....	391
3.3	Předpoklady odpovědnosti	392
3.3.1	Kauzalita.....	392
3.3.2	Liberační důvody	393
3.3.2.1	Nevyhnutelná událost	393
3.3.2.2	Dodržení požadované péče	394
3.3.2.3	Vada a selhání dopravního prostředku....	395
3.4	Subjekty odpovědnosti	395
3.4.1	Provozovatel a další odpovědné osoby.....	395
3.4.2	Neoprávněný uživatel jako škůdce.....	397
3.4.3	Odpovědnost provozovatele	398
3.4.4	Pluralita odpovědných subjektů	399
3.5	„Černý pasažér“	399
3.6	České právo	399
3.6.1	Objektivní odpovědnost provozovatele dopravního prostředku	399
3.6.2	Odpovědná osoba	400
3.6.3	Pluralita odpovědných subjektů	400
3.6.4	Zproštění odpovědnosti a okolnosti mající původ v provozu.....	401
3.6.5	Dopravní prostředek mimo dispozici provozovatele	401
3.6.6	Případ černého pasažéra	401
3.6.7	Neoprávněný uživatel.....	401
3.6.8	Zavinění poškozeného.....	401
3.6.9	Marginální ustanovení.....	401
4.	Odpovědnost za výrobek	402
4.1	Vývoj	402
4.1.1	Základy a historie.....	402
4.1.2	Harmonizace odpovědnosti za výrobek v Evropě, směrnice 85/374 EHS a její transpozice.....	403
4.1.2.1	Přípravná fáze.....	403
4.1.2.2	Směrnice 85/374 EHS	404
4.2	Obecné pojmy.....	406
4.2.1	Charakter odpovědnosti podle směrnice	406

4.2.2	Vztah mezi směrnicí a národní úpravou.....	408
4.2.3	Vztah k jiným odpovědnostním režimům.....	408
4.2.3.1	Delikttní a smluvní odpovědnost za službu.....	408
4.2.3.2	Nároky z odpovědnosti za škodu způsobenou vadným výrobkem a nároky za škodu způsobenou výrobce podle obecné úpravy.....	409
4.2.3.3	Vztah k CISG	409
4.2.3.4	Delikttní odpovědnost a odpovědnost za škodu na životním prostředí.....	409
4.3	Základní kategorie.....	410
4.3.1	Výrobek.....	410
4.3.1.1	Výrobek jako movitá věc.....	410
4.3.1.2	Výrobek a služba.....	411
4.3.1.3	Problematika knih, software, digitálního obsahu a dalších	411
4.3.1.4	Lidské orgány, zvířata.....	412
4.3.1.5	Výrobek a jeho části (součásti).....	412
4.3.2	Soukromé používání, využívání nebo použití	413
4.3.3	Vada výrobku.....	413
4.3.3.1	Pojem vady	413
4.3.3.2	Typy vad.....	414
4.3.3.3	Návod konečného výrobce jako příčina vady.....	415
4.3.3.4	Konstrukční vada sériových výrobků	416
4.3.3.5	Výrobní vada	417
4.3.4	Hodnocení vady. Hlediska	418
4.3.4.1	Hlediska bezvadnosti	418
4.3.4.2	Bezpečnost.....	419
4.3.4.3	Kontrolní povinnosti	419
4.3.4.4	Uvedení na trh (do oběhu)	420
4.3.4.5	Očekávání a očekávané použití. Cena výrobku.....	421
4.3.4.6	Nabízení (prezentace).....	422
4.4	Předpoklady odpovědnosti – skutková podstata odpovědnosti za výrobek	423
4.4.1	Obecný úvod	423
4.4.2	Škoda.....	424
4.4.2.1	Druhy škod.....	425
4.4.2.1.1	Osobní škody – škody na zdraví, imateriální škody ...	425
4.4.2.1.2	Věcná – materiální škoda	425
4.4.2.1.3	Následné škody	425
4.4.3	Kauzalita a přičítání	425

4.5	Liberační (zprošťující) důvody	425
4.5.1	Neuvedení výrobku na trh.....	425
4.5.2	Vada jako důsledek dodržování kogentních právních předpisů	426
4.5.3	Stav vědy a techniky.....	427
4.5.4	Zprošťující důvody ve prospěch výrobců částí výrobků a surovin	428
4.6	Subjekty odpovědnosti	429
4.6.1	Výrobce.....	429
4.6.2	Výrobce – nepodnikatel	429
4.6.3	Výrobce konečného (finálního) výrobku	430
4.6.4	Producent surovin	431
4.6.5	Výrobce součástí.....	431
4.6.6	Kvazivýrobce	431
4.6.7	Dovozce	432
4.6.8	Dodavatel.....	432
4.6.9	Množina odpovědných	433
4.7	Související otázky.....	433
4.7.1	Redukce míry důkazů?	433
4.7.2	Zákonný regresní nárok	433
4.7.3	Omezení odpovědnosti	434
4.8	Česká transpozice evropské směrnice.....	434
4.8.1	Definice výrobku	434
4.8.2	Odpovědná osoba: dodavatel, dovozce	435
4.8.3	Očekávané použití.....	435
4.8.4	Škoda.....	436
4.9	Základy odpovědnosti výrobce podle obecné úpravy.....	436
4.9.1	Obecně	436
4.9.2	Škůdce.....	437
4.9.3	Vada zboží (výrobku).....	437
4.9.4	Zaviněné porušení povinnosti	438
4.9.5	Důkazní břemeno	438
4.9.6	Kauzalita.....	439
4.9.7	Porušení ochranné právní normy.....	439
4.9.8	Formy odpovědnosti výrobce.....	440
4.9.8.1	Odpovědnost za škodu vzniklou konstrukční vadou výrobku	440
4.9.8.2	Odpovědnost za škodu způsobenou výrobní vadou zboží	440
4.9.8.3	Nesplnění poučovací povinnosti.....	440
4.9.8.4	Porušení kontrolní povinnosti.....	441

Přílohy

1. Text Principů evropského deliktního práva	445
2. Text obecného zákoníku občanského	453

3. Text Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch – část k náhradě škody.....	460
4. Text navrhované reformy ABGB.....	4467
5. Text Bürgerliches Gesetzbuch – část náhrady škody.....	4479
Věcný rejstřík	485